

DOD slj, 6., 7.r, 13. 5. 2020

FRAN LEVSTIK: MARTIN KRPAN

1. Gotovo ste že brali pripovedko Martin Krpan, zato ne bo težko rešiti naslednjih nalog: oštevilči pravilni vrstni red dogajanja.

- _____ Martin Krpan si izdelava orožje.
- _____ Martin Krpan pošlje po svojo kobilico.
- _____ Cesar med potjo v Trst sreča Martina Krpana.
- _____ Brdavs mora enega bojvnika za drugim.
- _____ Krpan z nobenim konjem ni zadovoljen.
- _____ Krpan premaga Brdavsca.
- _____ Cesar mu da za nagrado dovoljenje za tovorjenje soli.
- _____ "Srečno hodi!" pravi cesar, minister Gregor pa nič.
- _____ Martin Krpan prestavi svojo kobilico v sneg.
- _____ Cesar pošlje po Krpana.
- _____ Cesarica je zaradi posekane lipe huda na Krpana.
- _____ Na Dunaj pride Brdavs.

2. Poveži kraje s pravilno razlago.

Trst	Krpanov domači kraj
Reka	cilj cesarjeve poti
Vrh pri Sv. Trojici	kraj dvoboja z Brdavsom
Dunaj	mesto, ki ga je Krpan že videl

3. Preberi si odlomek v berilu. Zapiši, kje se dogaja. Utemelji z odlomkom iz besedila.

4. Kdaj teče pogovor med Krpanom, ministrom Gregorjem in cesarjem?

5. Kdo nam pripoveduje zgodbo? Kdo od nastopajočih oseb ali vsevedni pripovedovalec, torej oseba, ki sicer ni prisotna, a vse vidi in ve? (Podčrtaj pravilni odgovor.)

6. Krpanu so na dvoru različno naklonjeni. Pojasni, zaradi česa ga ne mara cesarica. Zakaj se nanj huduje minister Gregor?

7. Kako se minister Gregor vede do cesarja, kako do Krpana? Kako ga Krpan opiše?

8. Se ti zdi Martinovo obnašanje prijazno in primerno?

9. Kaj bi mu za zahvalo podarila cesarica? Za kakšno plačilo se je Martin Krpan na koncu dogovoril s cesarjem? Zakaj se je ob tem minister Gregor "kisló" držal?

10. Krpan je bil zelo pogumen mož, da se je upal bojevati z Brdavsom. Nečesa pa se je vseeno bal. Ponovno preberi zadnji del zgodbe v berilu ter povej, česa ga je bilo strah.

11. Krpan je vesel, ker bo lahko odslej vsakemu pokazal dovoljenje za tovorjenje soli. Poišči in izpiši nenavadno poved, s katero Martin Krpan to pove.

12. Celotno pripoved poznaš. Torej ti ne bo težko naštetí nekaj Krpanovih lastnosti; tako dobrih kot slabih. Pomisli: kako govori? Kako ga predstavlja Levstik? Kot vsakdanjega ali posebneža? Se zna obnašati uglajeno ali je precej robat? Je pošten ali hinavski? Je iznajdljiv ali ne? Je bister ali neumen?

13. *Martin Krpan* je pripovedka. Katere značilnosti si prepoznal(a)? Podčrtaj pravilne.

a) Dolžina je	kratka/krajša/daljša.
b) Kraj in čas dogajanja sta	določena/nedoločena.
c) Glavna oseba	ima ime in priimek/ je splošna.
d) Dogodek je	resničen/nenavaden.
e) Oseba je	resnična, a z nadnaravnimi lastnostmi/neresnična.
f) Oseb je	malo/veliko.

Podatke preveri v strokovni literaturi in jih dopolni.

14. Krpan pravi, da bi rad povedal, kar "... ima dolgo na jeziku." Kaj želi povedati s temi besedami? Poskušaj stalno besedno zvezo razložiti po svoje v do dveh povedih.

15. V celotni pripovedki, pa tudi v odlomku v berilu, je kar nekaj stalnih besednih zvez. S sošolcem ali sošolko jih poskušajta odkriti kar največ. Če razumeta, kaj pomenijo, jih seveda tudi razložita. Drugače pa naj bo to kar »razredna naloga«.

Malo pomoči: ... zarobljena pamet; ... bosa je ta; ... ne razdirati praznih besed ...

16. Se ti zdi Levstikov *Martin Krpan* napisan dolgočasno ali zanimivo? Utemelji svoje mnenje.

